

REFERAT Landdistriktsudvalget 2022-2025 d. 30-11-2023

Mødedato Torsdag d. 30. november 2023 kl. 16:00

Mødested Glentebjerg, Engtoften 29, Læsten, 8920 Randers NV

Indholdsfortegnelse

Landdistriktsudvalget besøger Glentebjerg.....	3
Godkendelse af dagsorden.....	4
Budgetopfølgning pr. 30. september 2023 for landdistriktsudvalgets bevillingsområder.....	5
Orientering om plansager udenfor Randers by til behandling i erhvervs- og planudvalget.....	7
LAG projekt: Mejlby - Det gode liv 2023.....	8
Landsbypuljen 2. runde 2023.....	9
Reviderede retningslinjer for Landsbypuljen.....	12
Årlig orientering om områdefornyelser 2023.....	13
Høringssvar Erhvervslokaliseringsstrategi.....	16
Gensidig orientering.....	17

Punkt 92: Landdistriktsudvalget besøger Glentebjerg

00.05.00-P35-6-23

Resume

Landdistriktsudvalget besøger ved dagens møde Glentebjerg.

Mødet foregår derfor på adressen Engtoften 29, Læsten, 8920 Randers NV.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Landdistriktsudvalget

1. at besøget på Glentebjerg tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Lars Søgaard og Anker Boje deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Glentebjerg er en 19 ha stor ejendom, der ligger i bakkerne ved Fussingø mellem Randers og Viborg. På en del af jorden er der etableret en vinmark på en halv ha. Der er også hegnet 4,3 ha til dådyr. Resten bruges til jagt. Vinene der produceres, er klassisk druevin. Af dyrene produceres kød og pølser.

Glentebjerg er en del af området med Læsten Bakker. Området er fredet og meget smukt. Det er muligt at gå ture både her og i den nærliggende Fussingø skov.

Parret som driver Glentebjerg vil gerne udvikle stedet til et besøgscenter med mulighed for overnatning, arrangementer og lokale fødevarer. Der tænkes også i samarbejder med andre aktører i området.

LAG Randers-Favrskov har støttet Glentebjerg med midler til etablering af bl.a. vineriet.

Ved dagens besøg får udvalget en rundvisning på gården, og skal høre historien og visionerne for stedet.

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen.

Punkt 93: Godkendelse af dagsorden

00.01.00-G01-49-23

Beslutning

Intet forfald til mødet.

Anker Boje deltog i behandling af punkt 97 til og med 101.

Lars Søgaard deltog i behandling af punkt 98 til og med 101.

Punkt 94: Budgetopfølgning pr. 30. september 2023 for landdistriktsudvalgets bevillingsområder

00.30.00-S00-6-22

Resume

Som led i økonomistyringen har forvaltningen udarbejdet budgetopfølgning og forventet regnskab pr. 30. september 2023. Opfølgningen indeholder en redegørelse for det forventede regnskabsresultat på drift og anlæg.

Derudover redegøres der for bevillingsansøgninger for 2023-26. Resultatet af udvalgets budgetopfølgning vil indgå i præsentationen af kommunens samlede økonomi, som forelægges byrådet den 18. december 2023.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til landdistriktsudvalget,

1. at budgetopfølgningen godkendes og indarbejdes i den samlede sag, som forelægges byrådet

Beslutning

Godkendt.

Lars Søgaard og Anker Boje deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Bevillingsområdet Landdistrikt omfatter to områder - Landdistrikt og Byfornyelse - som begge ligger inden for servicerammen.

Drift:

Landdistrikt, drift. Alle beløb er angivet i mio. kr. i 2023-priser.

Service (mio. kr.)	Oprindeligt budget	Korrigeret budget ekskl. overførsler	Bevillings-ansøgninger	Korrigeret budget ekskl. overførsler inkl. bevillingsans.	Forventet forbrug	Årets forventede resultat ekskl. overførsler	Overførsler	Årets forventede resultat inkl. overførsler
Landdistrikt	4,2	4,8	0,0	4,8	3,2	-1,6	-4,2	-5,7
Byfornyelse	1,7	1,7	0,0	1,7	1,7	0,0	0,4	0,4
I alt	5,9	6,5	0,0	6,5	4,9	-1,5	-3,8	-5,3

Note: Minus angiver et mindreforbrug/overskud i Årets forventede resultat og overførsler. Plus angiver et merforbrug/underskud.

Opfølgningen viser samlet set et forventet forbrug på 4,9 mio. kr. Der forventes dermed et mindreforbrug på 1,6 mio. kr. i forhold til korrigeret budget ekskl. overførsler. Den overførte opsparring fra 2022 på 3,8 mio. kr. forventes således øget til en opsparring på 5,3 mio. kr., som overføres til 2024.

For området Landdistrikt forventes et forbrug på 3,2 mio. kr. svarende til et mindreforbrug på 1,6 mio. kr. i forhold til korrigeret budget ekskl. overførsler. Det betyder, at overført opsparring øges til 5,7 mio. kr.

På området Landdistrikt udmønter udvalget bevillinger til forskellige projekter fra Landsbypuljen, Landdistriktspuljen samt pulje til medfinansiering af LAG-projekter. Årsagen til overførslernes størrelse på området Landdistrikt er, at bevillinger til projekter ofte er flerårige, og der kan således være en tidsmæssig forskydning fra bevilling til udbetaling. Dermed sker der hvert år en overførsel af restbevillinger til igangværende projekter, som endnu ikke er afsluttet. Af samme årsag kan det være svært at forudsige, hvornår de enkelte projekter afsluttes, og dermed i hvilket år bevillingerne forbruges. Det forventede forbrug er derfor udtryk for det bedste bud på forbruget på de forskellige projekter i 2023.

I forhold til opfølgningen pr. maj, er forbrugsskønnet nedjusteret med 1,5 mio. kr., hvilket hovedsageligt skyldes en nedjustering af forbrugsforventninger på LAG-projekter og landsbypuljeprojekter i 2023.

Byfornyelsesområdet omfatter ydelsesstøtte, udgifter til indfasningsstøtte i forbindelse med genhusning samt budget til bevaringsudvalget. Der forventes et budget i balance, hvorfor den overførte gæld på 0,4 mio. kr. fra 2022 forventes videreført til 2024.

Anlæg:

Anlæg (mio. kr.)	Oprindeligt budget	Korrigeret budget ekskl. overførsler	Bevillings-ansøgninger	Korrigeret budget ekskl. overførsler inkl. bevillingsans.	Forventet forbrug	Årets forventede resultat ekskl. overførsler	Overførsler	Årets forventede resultat inkl. overførsler
Stab og Bæredygtighed	1,0	1,0	0,0	1,0	0,5	-0,5	-2,1	-2,6
Erhverv og Bosætning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,3	-0,3	0,0
Plan, By og Natur	10,3	9,7	0,0	9,7	1,5	-8,3	-19,8	-28,1
I alt	11,3	10,7	0,0	10,7	2,3	-8,4	-22,2	-30,6

Note: Minus angiver et mindreforbrug/overskud i Årets forventede resultat og overførsler. Plus angiver et merforbrug/underskud.

Samlet set forventes der et nettoforbrug på 2,3 mio. kr. i 2023. Da korrigeret budget ekskl. overførsler udgør 10,7 mio. kr., viser årets resultat samlet set et nettomindreforbrug på 8,4 mio. kr. Der forventes dermed overført en opsparring på 30,6 mio. kr. til 2024. I forhold til opfølgningen i maj er det forventede forbrug opjusteret med 0,6 mio. kr. Opjusteringen vedrører primært områdefornyelsen i Albæk.

Under Stab og Bæredygtighed ligger pulje til dårlige boliger, hvor der i 2023 forventes et forbrug på 0,5 mio. kr., svarende til et mindreforbrug på 0,5 mio. kr. i forhold til korrigeret budget ekskl. overførsler. Inkl. overførsler fra 2022 er der en opsparring på 2,6 mio. kr., som overføres til 2024. Puljen anvendes til udgifter forbundet med undersøgelser af mulig sundhedsfare i boliger, eventuelle kondemneringer samt anden indsats til bedre boligkvalitet bl.a. nedrivninger, og forbruget kan derfor variere hen over årene alt efter antallet af kondemneringssager.

På området Erhverv og Bosætning ligger projektet Liv i landsbyerne - bredbåndsfond, hvor der i 2023 forventes et forbrug på 0,3 mio. kr. svarende til et merforbrug på 0,3 mio. i forhold til korrigeret budget ekskl. overførsler. kr. Opsparingen fra 2022 forventes dermed anvendt i 2023 og forventningen er, at projektet afsluttes i forbindelse med regnskab 2023.

Bygningsforbedringsudvalget, pulje til byfornyelse samt igangværende by- og områdefornyelsesprojekter ligger under Plan. Samlet set forventes der i 2023 at være nettoudgifter for 1,5 mio. kr. svarende til et nettomindreforbrug på 8,3 mio. i forhold til korrigeret budget ekskl. overførsler inkl. bevillingsansøgninger. Inklusiv overførsler fra 2022 resterer der en opsparring på 28,1 mio. kr. Heraf udgør opsparring til pulje til byfornyelsesprojekter 15,1 mio. kr.

Der er igangværende områdefornyelser i Mellerup, Havndal, Albæk, Ø. Bjerregrav/O. Fussing samt Gjerlev, hvoraf de to sidstnævnte forventes afsluttet i 2023. Der forventes indtægter for de afsluttede projekter i 2023 svarende til 4,4 mio. kr. i form af statslige refusioner samt ekstern finansiering. Det er endvidere besluttet, at der skal ske områdefornyelser i Asferg og Ålum.

Byfornyelse af Von Hatten Hus er gennemført i 2022. Udgifter og refusionsindtægter forventes i 2023 og opsparringen på 2,0 mio. kr. fra 2022 bliver dermed anvendt i 2023. Projektet afsluttes i 2023. For Svaneapoteket forventes der ikke at være udgifter i 2023, og opsparringen på 4,9 mio. kr. overføres til 2024. Byrådet har besluttet at fastholde de tildelte byfornyelsesmidler til Svaneapoteket under forudsætning af, at de fastsatte vilkår samt tidsfrister opfyldes (BY 24/4-23, pkt. 127).

For bygningsforbedringsudvalget forventes der i 2023 at være et forbrug på 0,1 mio. kr. svarende til et mindreforbrug på 0,2 mio. kr. i forhold til korrigeret budget ekskl. overførsler. Da der ikke er overførsler fra tidligere år, forventes der overført en opsparring på 0,2 mio. kr. til 2024. Opsparingen er udtryk for en tidsforskydning mellem bevilling og udbetaling af tilskud til konkrete projekter.

Økonomi

Der er ingen bevillingsmæssige ændringer på landdistriktsudvalgets område som følge af budgetopfølgningen.

Punkt 95: Orientering om plansager udenfor Randers by til behandling i erhvervs- og planudvalget

01.02.00-A26-1-23

Resume

Landdistriktsudvalget orienteres om aktuelle igangsætningssager og planforslag vedrørende områder udenfor Randers by, som forventes sendt i høring af erhvervs- og planudvalget.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til landdistriktsudvalget,

1. at orientering tages til efterretning

Beslutning

Taget til efterretning.

Lars Søgaard og Anker Boje deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Byrådet besluttede på møde den 5. december 2022, at landdistriktsudvalget skal orienteres om igangsætningssager og planforslag (kommuneplantillæg og lokalplansager) der vedrører områder uden for Randers, og som forventes igangsat eller sendt i høring af erhvervs- og planudvalget.

Det er erhvervs- og planudvalget, som har kompetencen til at træffe beslutning om plansager. Endelig vedtagelse af lokalplaner uden kommuneplantillæg, hvor der ikke er kommet høringssvar, er delegeret til forvaltningen. Såfremt landdistriktsudvalget har bemærkninger i høringsfasen, bortfalder forvaltningens beslutningskompetence til at vedtage planen endeligt, og sagen forelægges politisk med deraf følgende forlænget sagsbehandlingstid.

På erhvervs- og planudvalgsmødet den 28. november 2023 behandles:

- Igangsætning af planlægning for tæt-lav og åben lav i Lem
- Forslag til lokalplan i Øster Bjerregrav for 16 tæt-lav. Forslaget sendes i høring
- Endelig vedtagelse af lokalplan for tæt-lav boliger og rekreativt areal i Spentrup

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen.

Punkt 96: LAG projekt: Mejlby - Det gode liv 2023

00.16.00-P20-20-23

Resume

Bestyrelsen i LAG Randers-Favrskov har behandlet en ansøgning fra Mejlby Borgerforening om tilskud til projektet "Det gode liv. En helhed som binder byen sammen". LAG Randers-Favrskov har besluttet ikke at indstille projektet til EU LAGpuljen, og indstiller derfor projektet til kommunal finansiering på 500.000 kr., fra den kommunale pulje til medfinansiering af LAG projekter.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til landdistriktsudvalget

1. at udvalget bevilger 500.000 kr. til "Mejlby. Det gode liv" fra den kommunale pulje til medfinansiering af LAG projekter.

Beslutning

Godkendt.

Lars Søgaard og Anker Boje deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Bestyrelsen i LAG Randers-Favrskov har behandlet ansøgningen fra Mejlby Borgerforening om tilskud til projektet "Det gode liv. En helhed som binder byen sammen", og indstiller projektet til kommunal medfinansiering på 500.000 kr.

Projektet er indstillet udelukkende til kommunal finansiering.

Fordi der ikke indgår EU LAG i projektet i Mejlby, er Erhvervsstyrelsen ikke legalitetskontrol. Kontrollen vil i dette tilfælde blive varetaget af LAG Randers-Favrskov.

LAG temaer og udviklingsstrategi

Projektet passer i LAGstrategien under indsatsområdet "Aktive mødesteder".

Aktive mødesteder skal opfattes bredt. Det er altid spændende med innovation og nye tiltag der kan bidrage til involvering af lokalområdet. Indsatsområdet omfatter også social inklusion i sociale fællesskaber. Aktive mødesteder for alle er med til at skabe tryghed, oparbejde tillid og modvirke ensomhed. Det er også muligt at fokusere på sundhed, som en del af fællesskaber. En del af denne brede indsats er desuden at støtte grøn omstilling og bæredygtig udvikling i lokalområderne.

Projektets indhold

Mejlby Borgerforening ønsker at skabe en attraktiv plads centralt i byen. Der bliver en aktivitetsplads med basket, fitness og pannabane. Mellem beplantede bakker vil en løbehjulsbane sno sig, og der vil være en legeplads for mindre børn. Et andet område bliver fællespladsen med to store madpakkehuse.

Økonomi

Projektet har en sum på 3.314.686 kr., heraf 45.000 kr. i frivilligt arbejde.

LAGbestyrelsen har valgt at støtte en legeplads og ét langhus (madpakkehus) i kalmar til ca. 1.600.000 kr. LAG Randers-Favrskov indstiller projektet til støtte på 500.000 kr. fra Randers Kommunes pulje til medfinansiering af LAG projekter.

Punkt 97: Landsbypuljen 2. runde 2023

00.16.00-P20-24-23

Resume

Der er modtaget 13 ansøgninger til Landsbypuljen. Landdistriktsudvalget skal træffe beslutning om hvilke projekter, der skal have støtte fra Landsbypuljen til udviklingsprojekter i Randers kommunes landsbyer og landdistrikter.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Landdistriktsudvalget

1. at udvalget beslutter, hvilke ansøgninger, der skal imødekommes, og
2. at udvalget beslutter, hvilke beløb de enkelte ansøgninger skal imødekommes med.

Beslutning

1. at godkendt ansøgninger beskrevet i indstilling 1.

Udvalget besluttede herudover at imødekomme ansøgning fra Romalt Kultur- og Forsamlingshus.

2. at godkendt, at beløb fordeles som beskrevet i indstilling 1.

Udvalget besluttede herudover, at der overføres 149.500 kr. fra Landdistriktpuljen til Landsbypuljen til at imødekomme ansøgning fra Romalt Kultur- og Forsamlingshus.

Lars Søgaard deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Udvalget har besluttet, at der er to årlige ansøgningsrunder til landsbypuljen. Der er 1,5 millioner kroner til uddeling i 2023, og dette er anden runde. Der resterer 746.360 kr. i Landsbypuljen 2023.

Hver enkelt ansøgning fremgår af bilag til sagen med ansøgningsskema og tilhørende budget. Forvaltningen er i øvrigt i besiddelse af kontroltilbud, foreningsvedtægter og andre dokumenter, som det er vurderet ikke at være nødvendigt at vedlægge som bilag.

I bilag findes også vurderingskriterierne, som ansøgningerne vurderes og sammenlignes ud fra. Herudover er vedlagt en oversigt over alle ansøgningerne, deres score på vurderingskriterierne og et overblik over de tre forslag til fordelingsindstillinger.

Borgerbudgettering

Borgerbudgettering har tidligere fungeret som en selvstændig pulje, men er nu en del af Landsbypuljen. Det er derfor stadig muligt at søge midler til borgerbudgettering, hvis man ønsker at søge midler til projekter med fokus på en demokratisk borgerinddragelse. Ansøgningerne til borgerbudgettering vil derfor blive vurderet sammen med ansøgningerne til Landsbypuljen. Der er ingen ansøgninger til borgerbudgettering ved denne runde.

2. runde 2023

Ved ansøgningsfristens udløb d. 1. november 2023 var der modtaget 13 ansøgninger til Landsbypuljen. Der er i alt søgt om 1.329.552 kr. til de 13 projekter. Projekterne har tilsammen en projektsum på lige over 7,6 mio. kr.

Forvaltningen har vurderet ansøgningerne ud fra de parametre for Landsbypuljen, som er vedtaget af landdistriktsudvalget. Vurderingen kan være med til at give udvalget en indikation af projekternes potentiale for at styrke et lokalområde.

Indstillinger

Forvaltningen har lavet tre forslag til fordeling af midlerne.

Indstilling 1

Grundejerforeningen Eventyrparken indstilles til afslag, da de har søgt til samme projekt tidligere. Vorup FB har også søgt til et lignende projekt tidligere, men flere foreninger er inddraget siden og projektet er blevet

tilpasset. Den nye del af projektet, som primært består af en skitse over området kan støttes. Vorup FB vil stadig kunne tildeles 150.000.

Ansøgninger som scorer 11, 9 og 8 point indstilles til tilsagn på hele det ansøgte beløb. Ansøgninger som scorer 7 point indstilles til tilsagn på 40% af det ansøgte beløb. Det er renoveringsprojekter i forsamlingshuse. Her prioriteres de projekter der scorer højest, samtidig med at det er muligt at støtte flere af renoveringsprojekterne i forsamlingshusene.

Indstilling 2

Projekter med 8-11 point får 70%. Projekter med 7 og 6 point får 45%.

Her støttes flere projekter med mindre beløb.

Indstilling 3

Grundejerforeningen Eventyrparken indstilles til afslag, da de har søgt til samme projekt tidligere. Vorup FB har søgt til et lignende projekt tidligere, men flere foreninger er inddraget siden og projektet er blevet tilpasset. Den nye del af projektet, som primært består af en skitse over området kan støttes. Vorup FB vil stadig kunne tildeles 150.000.

Ansøgninger som scorer min. 8 indstilles til 85% af det ansøgte beløb. Ansøgninger som scorer 7 og 6 indstilles til afslag, medmindre de er energiforbedrende, så indstilles de til 60% af det ansøgte beløb. Ansøgninger som scorer under 5 får afslag.

Her prioriteres de projekter, som har scoret højest, samtidig med at det prioriteres at støtte renoveringsprojekter i forsamlingshusene.

Økonomi

Der resterer forud for dagens møde 746.360 kr. i Landsbypuljen for 2023.

Vælges indstilling 1 uddeles 745.856 kr. til 8 projekter. Herved resterer 504 kr. i Landsbypuljen. Beløbet overføres til 2024.

Vælges indstilling 2 uddeles 748.396 kr. til 11 projekter. Her er et merforbrug på 2.036 kr.

Vælges indstilling 3 uddeles 747.579 kr. til 9 projekter. Her er et merforbrug på 1.219 kr.

For indstilling 2 og 3 gælder, at der uddeles et større beløb end der er til rådighed i Landsbypuljen.

Merforbruget foreslås bevilget fra Landdistriktspuljen. Der resterer forud for dagens møde 265.339 kr. i Landdistriktspuljen.

Bilag

Landsbypuljen Værum

Landsbypuljen Harridslev rideklub

Landsbypuljen Råby

Landsbypuljen Enslev

Landsbypuljen Mejlbj

Landsbypuljen Øster Velling

Landsbypuljen Romalt

Landsbypuljen Vorup FB

Landsbypuljen Uggelhuse

Landsbypuljen Asferg

Landsbypuljen Stevnstrup

Oversigt ansøgninger landsbypuljen 2 runde 2023

beskrivelse-af-bedoemmelseskriterier-2019

Landsbypuljen Eventyrparken

Landsbypuljen Venligboerne Langå

Punkt 98: Reviderede retningslinjer for Landsbypuljen

00.16.00-A26-1-15

Resume

Landdistriktsudvalget drøftede på møde d. 10. august, en revidering af retningslinjer og kriterier for Landsbypuljen. På dagens møde præsenteres udvalget for et forslag til revidering af retningslinjer og kriterier, mhp. at disse kan anvendes fra 1. runde 2024.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Landdistriktsudvalget

1. at de reviderede retningslinjer og kriterier for Landsbypuljen godkendes og kan anvendes fra 1. runde 2024.

Beslutning

Godkendt.

Sagsfremstilling

Landdistriktsudvalget har siden 2016 støttet projekter og gode initiativer i Randers Kommunes landsbyer og lokalområder, gennem Landsbypuljens to årlige ansøgningsrunder.

Formålet med landsbypuljen er at støtte initiativer, der skaber udvikling i Randers Kommunes landsbyer og landdistrikter, i overensstemmelse med kommunens Landdistriktspolitik.

Temaerne i den nye Landdistriktspolitik er:

1. Levedygtige landsbyer og lokalsamfund
2. Energi og bæredygtig udvikling
3. Bosætning
4. Samarbejde på tværs

Forslaget til revidering af krav og kriterier, forsøger derfor at tilgodese projekter, der understøtter temaerne, ligesom der er mindre ændringer og præciseringer, som tager udgangspunkt i de erfaringer, der gennem årene er gjort med uddelinger fra Landsbypuljen.

Der er lavet flere mindre tilføjelser og præciseringer. Af større ændringer kan nævnes:

- at det nu eksplicit nævnes, at der kan søges støtte til køb af jord, til almennyttige formål
- at hver forening kun kan have ét igangværende projekt
- at der hvor det er relevant, gøres overvejelser om tilgængelighed
- at kriteriet "befolkningsudvikling" udgår
- at kriterierne "potentialer i projektet", "områdets udfordringer og potentialer" og "bæredygtighed og sundhedsfremme" tilføjes.
- at der opsættes et skilt, hvor det er relevant, som viser, at projektet er støttet af Landsbypuljen.

Forslaget til nye retningslinjer og kriterier er vedlagt som bilag.

Vedlagt som bilag er også et forslag til det skilt som sættes op ved projekter, samt en oversigt over hvordan ansøgninger til 2. runde 2023 ville være blevet vurderet ud fra forslaget til opdatering af kriterierne.

Ansøgningsskemaet

Det vil være relevant at tilpasse ansøgningsskemaet, så spørgsmålene afspejler de retningslinjer for puljen, som vedtages af Landdistriktsudvalget. Landdistriktsudvalget vil få det nye ansøgningsskema til orientering, efter endelig vedtagelse af de nye kriterier.

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen.

Bilag

Kriterier for Landsbypuljen 2023 forslag

Vurderingsskema med nye kriterier 1. runde 2024

Landsbypuljen logo

Punkt 99: Årlig orientering om områdefornyelser 2023

01.11.00-G01-1-19

Resume

Det fremgår af Byfornyelsesindsats 2021-2024, at der skal laves områdefornyelser i Mellerup, Havndal, Ålum og Asferg. Programmet for Mellerup er vedtaget, og programmerne for Havndal og Ålum er under udarbejdelse. Områdefornyelsen i Asferg opstartes medio 2024.

Der er derudover igangværende områdefornyelse i Albæk, mens områdefornyelserne i Øster Bjerregrav og Over Fussing og Gjerlev afsluttes i 2023.

Med denne sag fremlægges den årlige status på områdefornyelserne samt forvaltningens forventning til, hvornår nye udpegninger kan finde sted.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til landdistriktsudvalget

1. at sagen tages til efterretning

Beslutning

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Miljø- og teknikudvalget udpegede via landdistriktsudvalget i 2017 Øster Bjerregrav og Over Fussing, Gjerlev og Albæk til områdefornyelser. Forvaltningen har i de seneste år arbejdet med disse. I 2021 vedtog byrådet Byfornyelsesindsats 2021-2024. Planlægningen af nye områdefornyelser i Mellerup, Havndal, Ålum og Asferg, nedrivning og bygningsforbedringer følger denne beslutning.

Status på områdefornyelser.

Øster Bjerregrav og Over Fussing 2019-2023:

I områdefornyelsen er der blandt andet anlagt et nyt torv, lavet forskønnelse i bymidten og etableret hastighedsnedsættende foranstaltninger langs Over Fussingvej, ligesom der er skabt nye faciliteter på Bjerregrav Skole. Borgerne har arbejdet på fundraising til den nye skaterpark, som områdefornyelsen har understøttet med medfinansiering. Sideløbende med områdefornyelsen har forvaltningen udarbejdet en strukturplan for bosætning og byudvikling. Anlægsprojekterne er færdiggjort og områdefornyelsen forventes afsluttet i år.

Gjerlev 2020-2023:

I Gjerlev er der etableret nyt forov på udvalgte steder samt havede flader, der sænker trafikhastigheden og en bålhytte i naturen. På Vestergade 7 er der nedrevet en faldefærdig bygning og indrettet et offentligt byrum. Det største projekt i områdefornyelsen har været et udeområde ved aktivitetshuset. Efter Gjerlev-Enslev Skole lukkede, blev der udarbejdet en lokalplan for omdannelse af boldbanerne til boligområde. I 2021 blev lokalplanen ændret, og i stedet blev boldbanerne udlagt til rekreativt formål. På boldbanerne er der opført en ny folkeskov med stier, anlagt ny bevægelsesbane og parkour samt ny belysning og bænke. Anlægsarbejdet er færdiggjort, og områdefornyelsen forventes afsluttet i år.

Albæk 2021-2025:

I Albæk skal der anlægges et nyt aktivitetsområde og Klyngehus på de gamle boldbaner. I 2023 er der udarbejdet myndighedsprojekt og udbudsprojekt. Det gamle klubhus er nu nedrevet, og anlægsprojektet går i gang i foråret 2024. Projektet gennemføres i samarbejde med Landsbyklyngen Kronjylland og finansieres i samarbejde med Realdania, Nordea og LAG.

Bymidten i Albæk skal også omdannes, fordi der er udfordringer med håndtering af regnvand og et ønske om at lave et byrum, som understøtter landsbyens identitet og kulturarv. Anlægsprojektet omfatter ny belægning, beplantning, bænke, belysning og et synligt vandelement. I 2023 er der udført tekniske undersøgelser og projekteret tegninger. Anlægsprojektet gennemføres i 2024. Sideløbende med områdefornyelsen gennemfører Vandmiljø Randers separatloakering i hele byen.

I Albæk arbejdes desuden med omdannelse af tomme gårde og nye typer af boliger. I 2024 gennemføres en idékonkurrence med fokus på fremtidens landsby, og hvordan man kan bygge og omdanne tomme gårde til nye funktioner. Det er hensigten, at idékonkurrencen skal give inspiration både til gårdejerne i Albæk, investorer og andre landsbyer. Idékonkurrencen udføres i samarbejde med Arkitektforeningen Østjylland og er bla. støttet af Statens Kunstfond.

Mellerup 2023-2028:

Der er i 2023 udarbejdet projektmateriale til en leg- og læringsplads på "Fælleren", som vil blive anlagt i foråret 2024. Der er også igangsat et samarbejde med Vandmiljø Randers om at etablere et regnvandsbassin på samme område. I foråret 2025 skal der arbejdes med projektet 'fra bålhytte til bystue', hvor den eksisterende bålhytte på "Fælleren" ombygges til at indeholde flere nye aktiviteter. Projektet ved fjorden afventer Mellerups ansøgning om at blive udpeget som frilandsby. Der forventes tilbagemelding herpå i november 2023. Projektet ved fjorden forventes at have en lang tidshorisont, da der skal udarbejdes lokalplan for havneområdet, laves tekniske beregninger på molen og udarbejdes projekteringsmateriale.

Der skal desuden arbejdes med infrastrukturprojekter, i form af flere stier og forbindelser i Mellerup by og i den omkringliggende natur. Infrastrukturprojekterne forventes etableret i flere etaper gennem hele perioden for områdefornyelsen.

Havndal 2024-2029:

I 2023 har forvaltningen gennemført en borgerinddragelsesproces. Der har været særligt fokus på byens børn og unge, indrettet midlertidige uderum og afholdt borgermøde. Der er i "Havndal Kooperativ" med Steno diabetes Center, Aarhus Universitet og Havndal Sundhedshus et særligt fokus på børns trivsel og sundhed og fællesskaber. Dette fokusområde indarbejdes i områdefornyelsen. Forslag til program forventes fremlagt til godkendelse i udvalget og byrådet omkring årsskiftet.

Ålum 2024-2029:

Ålum borgerforening har i 2023 udarbejdet en lokal udviklingsplan. Forvaltningen gennemfører i 2023-2024 en kortere supplerende proces og udarbejder et program for områdefornyelsen. Programmet forventes forelagt til politisk godkendelse medio 2024.

Asferg 2025-2030:

Borgerne i Asferg arbejder på at færdiggøre en lokal udviklingsplan. I efteråret 2024 vil forvaltningen opstarte proces og afholde møder i Asferg. Herefter udarbejdes et program, som forventes forelagt til politisk godkendelse i foråret 2025.

Dårlige boliger og nedrivninger

Der er i nuværende budget afsat en årlig pulje på 1 mio. kr. til indsatsen for bedre boligkvalitet, herunder kondemnering, frivillig nedrivning, opkøb mv. Der er en ny digital ansøgningsplatform under udarbejdelse, hvor borgere i fremtiden vil kunne henvende sig om skæmmende boliger. Forvaltningen har i forlængelse af Byfornyelsesindsats 2021-2024 igangsat screeningsarbejde i udvalgte byer, og for nylig er der opkøbt en skæmmende bolig i Værum med henblik på nedrivning.

Tidsplan

Projekterne tilrettelægges og udføres så der altid er flere igangværende områdefornyelser afhængig af størrelse, kompleksitet og træk på den statslige og kommunale ramme, som årligt tildeles af staten. I Byfornyelsesindsats 2021-2024 blev der udpeget fire nye landsbyer til områdefornyelse og i flere andre byer er der fokus på nedrivning af skæmmende bygninger. Det betyder, at der i disse år gennemføres og planlægges for flere projekter. Da områdefornyelserne bygger på dialog og samarbejde med borgere, kræver det væsentlige ressourcer fra forvaltningen til borgerinddragelse og projektledelse. Disse finansieres delvist af områdefornyelsesmidlerne.

Det tager cirka fem år at gennemføre en områdefornyelse.

Tidsplan for igangværende og kommende områdefornyelser er vedlagt bilag 1.

Udpegnings af nye områdefornyelser

Den nuværende byfornyelsesindsats dækker 2021-2024. Forvaltningen planlægger at fremlægge Forslag til byfornyelsesindsats 2025-2029 i foråret 2025 og eventuel udpegnings af nye områdefornyelser kan indarbejdes i denne. Forvaltningen forventer, at en ny byfornyelsesindsats kan godkendes politisk af udvalget og byrådet i sommer 2025 og indeholde projekter, der kan igangsættes løbende frem til 2029.

Økonomi

Kommunal medfinansiering

Der resterer for nuværende 15,1 mio. kr. på den kommunale ramme til medfinansiering af områdefornyelser. I 2024 er der afsat 4,2 mio. kr. til områdefornyelse. Disse er disponeret til områdefornyelser i Havndal, Ålum og Asferg.

I den 10-årige investeringsplan er der årligt afsat 1,7 mio. til områdefornyelse fra 2025 og frem. Dette vil påvirke både kvaliteten, omfanget og antallet af projekter i landdistrikterne i de kommende år. Det fremgår af budgetaftalen 2024-2027, at *Aftalepartierne noterer sig med stor glæde det stærke lokale engagement der vises i forbindelse med områdefornyelse af byerne i landdistriktet. Aftalepartierne er derfor enige om, at der i forbindelse med budget 2025-2028 skal tages stilling til fortsat finansiering af indsatsen så flere lokalsamfund kan blive omfattet.*

Statslig refusion

Der er mulighed for at opnå op til 60% statslig refusion på områdefornyelser. Randers Kommune modtager én gang årligt en statslig pulje, som kan fordeles på projekter. De statslige puljer skal disponeres indenfor 24 måneder fra tildelingstidspunktet.

Der resterer på nuværende tidspunkt 3,9 mio. kr. på puljen til statslig refusion. Størstedelen af denne skal disponeres inden februar 2024. Puljen er disponeret på igangværende områdefornyelser.

Der er endnu ikke meddelt en statslig pulje for de kommende år, men der er på finansloven for 2024 afsat færre midler til landsbyfornyelse end hidtil. Forvaltningen forventer derfor, at den statslige refusion til områdefornyelse bliver mindre i de kommende år.

For at gøre bedst muligt brug af den statslige pulje og trække mindst muligt på den kommunale ramme, igangsættes områdefornyelserne løbende i takt med at de statslige puljer åbnes. Den statslige ramme for 2024 og 2025 forventes anvendt til områdefornyelse i hhv. Ålum og Asferg.

Hvorvidt der kan udpeges én eller flere områdefornyelser i en ny byfornyelsesindsats afhænger således af prioriteringer i kommunens budget og de statslige udgiftsrammer

Fundraising

Både kommunen og lokalsamfundene har i de nævnte områdefornyelser opnået supplerende finansiering gennem fundraising.

Bilag

Tidsplan for områdefornyelser

Punkt 100: Høringssvar Erhvervslokaliseringsstrategi

00.16.00-P00-1-23

Resume

Landdistriktsudvalget ønsker at drøfte et høringssvar til Erhvervslokaliseringsstrategien, med særligt fokus på landdistrikterne.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Landdistriktsudvalget

1. at et høringssvar til erhvervslokaliseringsstrategien drøftes, og
2. at processen for godkendelse af høringssvar godkendes.

Beslutning

1. at drøftet. Udvalget ønsker at tilføje sætningen "Landdistriktsudvalget ser med tilfredshed på, at der er erhvervsvirksomheder i landdistrikterne."

2. at godkendt.

Sagsfremstilling

På møde d. 9. november 2023 besluttede Landdistriktsudvalget at drøfte et høringssvar til Randers Kommunes strategi for erhvervslokalisering.

Høringssvaret skal fokusere på Landdistrikterne.

På dagens møde drøftes et høringssvar ang. erhvervslokaliseringsstrategien ud fra forvaltningens forslag.

Ud fra drøftelsen på dagens møde, indarbejdes eventuelle ændringer i forslaget, og høringssvaret indsendes indenfor høringsperioden.

Forslaget til "Strategi for erhvervslokalisering" er vedhæftet som bilag, sammen med forslaget til et høringssvar.

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen.

Bilag

Strategi for erhvervslokalisering

Høringssvar Erhvervslokaliseringsstrategi på vegne af Landdistriktsudvalget

Punkt 101: Gensidig orientering

00.22.04-P35-1-22

Beslutning

Intet særskilt at berette.